

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. N.**, zastoupen JUDr. Zdeňkem Holáskem, advokátem se sídlem 28. října 2073/31, Jablonec nad Nisou, proti žalované: **Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy**, se sídlem Slezská 100/7, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 11. 2020, č. j. 77 A 85/2020 - 129,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 11. 2020, č. j. 77 A 85/2020 - 129, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 23. 1. 2020, č. j. SVS/2020/008344-G, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Plzeňský kraj ze dne 6. 12. 2019, č. j. SVS/2019/146979-P.

II.

[2] Žalobce napadl uvedené rozhodnutí žalované žalobou. Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že dne 18. 11. 2020 proběhlo ve věci jednání, kterého se zúčastnil pouze zástupce žalované; žalobce se bez omluvy k jednání nedostavil, a proto soud vycházel z dosavadních žalobcových podání, především pak z obsahu jeho žaloby. Krajský soud dovodil, že uplatněná argumentace nemá potenciál vyvolat zrušení rozhodnutí žalovaného. Podle

názoru krajského soudu byl proveden logický a věcně správný výklad relevantní právní úpravy, přičemž nedošlo ani k žádným jiným pochybením. Žalobcův odkaz na nález Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 31/13, je pro projednávanou věc zcela nepřípadný, neboť se týká návrhu na zrušení ustanovení § 35ba odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 500/2012 Sb., tedy jiné než řešené problematiky. Soud uzavřel, že žalobu neshledal důvodnou a jako takovou ji proto zamítl. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). V prvním stížném bodě namítal, že mu nebylo umožněno účastnit se ústního jednání a předložit podklady na podporu své žaloby, které v době jejího podání neměl a nemohl mít k dispozici. Je názoru, že byl jednáním soudu uveden v omyl. K tomu poukázal na přípis soudu ze dne 29. 10. 2020, který obdržel dne 3. 11. 2020. V něm se soud stěžovatele dotazoval, zda trvá na ústním jednání, a dále stěžovateli sděloval, že za předpokladu, že bude trvat na ústním jednání (které bylo původně naříděno na den 18. 11. 2020), nebude ve věci s ohledem na pandemickou situaci do konce roku 2020 rozhodnuto. Stěžovatel podáním ze dne 4. 11. 2020 soudu sdělil, že trvá na ústním jednání a s ohledem na přípis soudu očekával, že se termín jednání dne 18. 11. 2020 neuskuteční a nový termín jednání bude oznámen dodatečně. Následně se však z médií dozvěděl, že ve věci již bylo rozhodnuto a návazně pak obdržel rozsudek soudu, který byl vynesena na jednání dne 18. 11. 2020. Tohoto jednání se stěžovatel v dobré víře nezúčastnil, neboť se oprávněně domníval, že termín jednání byl zrušen. Dovojuje zmatečnost v postupu soudu. Ve druhém stížném bodě poukazoval na nesprávný postup správních orgánů při vydávání předmětných rozhodnutí. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval prvním stížným bodem, ve kterém stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že mu svým postupem neumožnil účast na ústním jednání.

[7] Ze soudního spisu k tomu Nejvyšší správní soud zjistil, že krajský soud v návaznosti na obdrženou správní žalobu vyzval stěžovatele ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání (§ 51 s. ř. s.). Stěžovatel na nařízení ústního jednání trval,

pokračování

proto soud nařídil jednání na den 18. 11. 2020. Dne 3. 11. 2020 krajský soud doručil stěžovateli přípis (ze dne 29. 10. 2020), ve kterém vyzval stěžovatele k tomu, aby soudu sdělil, zda s ohledem na nepříznivou epidemiologickou situaci stále trvá na nařízení jednání (či zda souhlasí s projednáním věci bez jednání ve smyslu § 51 s. ř. s.). Soud v přípisu dodal, že: *„Pakliže byste s rozhodnutím věci bez nařízení jednání nesouhlasil a trval na nařízení jednání, soud sděluje, že v předmětné věci nebude pravděpodobně s ohledem na aktuální situaci do konce roku 2020 rozhodnuto.“* Ze spisu dále vyplývá, že v návaznosti na uvedený přípis doručil stěžovatel soudu podání ze dne 4. 11. 2020, ve kterém soudu sdělil, že trvá na nařízení jednání.

[8] Nejvyšší správní soud přitakává stěžovateli, že s ohledem na výše shrnutý obsah soudního spisu, resp. postup soudu, mohl skutečně legitimně očekávat, že jednání původně nařízené na den 18. 11. 2020 neproběhne. S ohledem na přípis soudu ze dne 29. 10. 2020 a návazné podání stěžovatele bylo lze očekávat, že stěžovatel bude opětovně předvolán k ústnímu jednání, resp. že bude informován o aktuálním postupu soudu v návaznosti na vývoj epidemické situace. Krajský soud však takto nepostupoval a dne 18. 11. 2020 uskutečnil ústní jednání. Nejvyšší správní soud si přitom uvědomuje, že krajský soud výslovně nezrušil ústní jednání. V kontextu výše uvedeného však stěžovatel nemohl předpokládat, že se jednání dne 18. 11. 2020 uskuteční. Z přípisu soudu vyplývalo, že v případě nesouhlasu s nařízením ústního jednání nebude do konce roku 2020 rozhodnuto. Takový nesouhlas stěžovatel soudu jasně sdělil, přičemž krajský soud již na něj nijak nereagoval (a dne 18. 11. 2020 bez dalšího uskutečnil ústní jednání).

[9] Z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vyplývá, že každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Význam uvedeného článku Listiny základních práv a svobod, resp. práv tam uvedených opakovaně akcentoval Ústavní soud. Z jeho judikatury vyplývá, že pravidlem při soudním rozhodování je vždy nařízení ústního jednání, aby byla zachována zásada ústnosti a veřejnosti soudního jednání. Výjimkou z této zásady je možnost soudu projednat věc bez nařízení jednání; tato výjimka však musí být vykládána s ohledem na zájmy účastníka řízení restriktivně. Účastníkům řízení svědčí základní právo, dané jim Listinou základních práv a svobod, kterým je právo se ve své věci takového řízení (jednání před soudem) osobně účastnit, zpravidla bez ohledu na to, zda by jejich přítomnost měla vliv na vynesení rozhodnutí. Jestliže proto správní soud přítomnost účastníkům řízení v rozporu se zákonem neumožní, lze v jeho postupu spatřovat porušení ústavního práva, dané jim Listinou základních práv a svobod, resp. ústavním pořádkem (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03, ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. III. ÚS 630/02, ze dne 19. 6. 2008, sp. zn. IV. ÚS 3114/07, a na ně navazující rozhodnutí). I Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dospívá k závěru, že účastníkovi řízení nelze upřít právo na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti, přičemž je třeba restriktivně vykládat podmínky, za kterých není třeba jednání konat. Pokud soud neumožní účastníkovi účast na ústním jednání, má to za následek nutnost zrušení jeho rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení (viz např. rozsudky ze dne 26. 9. 2014, č. j. 7 Azs 196/2014 - 29, ze dne 21. 8. 2013, č. j. 7 Afs 69/2013 - 34, ze dne 29. 11. 2005, č. j. 4 As 46/2004 - 58, či ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, ze dne 30. 9. 2009, č. j. 8 As 49/2008 - 62. Např. v posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že *„[p]rávo účastníka řízení na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti*

se k věci vyjádřit, je v ústavněprávní rovině garantováno článkem 38 Listiny základních práv a svobod. Jeho porušení je důvodem ke zrušení rozhodnutí, jež je výsledkem řízení, v němž k takovému pochybení došlo, a vrácení věci soudu k dalšímu řízení“.

[10] S ohledem na výše shrnutý obsah soudního spisu nelze dospět ani v dané věci k jinému závěru. Krajský soud svým postupem nepřípustně zasáhl do práva stěžovatele na osobní účast při jednání ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, což má za následek nutnost zrušení jeho rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

[11] Nejvyšší správní soud proto zrušil rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud se s ohledem na shora uvedené nezabýval dalšími kasačními námitkami, neboť by to za tohoto procesního stavu bylo předčasné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 8 As 49/2008 - 62 a nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 18/04 a ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03).

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu